

JORDI ROMEU CAROL

GERMANS DE GUERRA

Germans de guerra

Primera edició: febrer del 2024

- © Jordi Romeu Carol, dels textos
- © Leo Flores, de la il·lustració de la coberta
- © Editorial Efadós, d'aquesta edició
Carrer d'Edison, 3 · Nau A
Polígon industrial Les Torreneres
08754 El Papiol (Baix Llobregat)
Telèfon 93 673 12 12
efados@efados.cat
www.efados.cat
- © Editorial Efadós, de la col·lecció
El Fil de la Història
Direcció de la col·lecció:
Margarida Codina Carbonell
Coordinació de la col·lecció:
Jaume Alcázar Parera
Assessorament lingüístic:
M. Neus Doncel Saumell

ISBN 978-84-19736-11-6
DL B-1927-2024
Imprès a Catalunya

Tota forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, salvant l'excepció prevista per la llei. Si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra, dirigiu-vos a CEDRO (Centre Espanyol de Drets Reprogràfics) - www.cedro.org

Agraïments:

Josep Maria Feliu Roca, Maria Àngels Alió, Xavier Argemí, Fina Carol, Grup de Recerques històriques de Sant Pere de Riudebitlles, Josep Torrents, Josep Mata, Ramon Arnabat i Josep Maria Masachs i a tothom qui ha fet possible aquest llibre.

PART I

Capítol 1

El Josep Mestre seia amb tot el pes encavalcat cama aquí i cama allà damunt la panxa del seu amic Pere Bargalló, que es debatia com un gat mesquer per intentar desempallegar-se de la grapa del seu opressor. El Pere, amb l'esquena enganxada al terra ple de cagallons d'ovella del corral, llançava pestes xisclant com un animal a l'escorxador.

—El mato, jo el mato! Malparit! Cabró!

Tals disbarats no anaven dirigits al Josep Mestre sinó al Llorenç Esteve, que es recaragolava de dolor un tros més enllà com si li haguessin clavat una puntada de peu a l'engonal i que treia pel nas a dojo una sang escandalosa. S'hi posava repetidament les mans per mirar-se tot seguit els palmells amb un plor mig ofegat. Semblava evident que en aquell moment el Pere l'odiava a mort, malgrat que en altres temps s'havien arribat a considerar amics de l'ànima.

Sense els crits del Pere i els plors del Llorenç, els tres homes potser haurien sentit la fortor d'orina i de podrit del corral, la calor que no afluijava malgrat l'hora de capvespre que era i la mínima fressa que feien els membres de la colla de caragirats de Regomir el Negre, que s'esperaven a poc més de quaranta passes d'allà. La dotzena d'homes, armats fins a les dents, mal afaitats i pestilents, es preguntaven com acabaria aquell guirigall de l'interior del corral mentre es mantenien amagats rere unes mates que els feien gairebé invisibles i empunyaven amb més força de la necessària els seus pedrenyals. El seu objectiu inicial era atrapar el Llorenç, però tant els fotia si n'havien de matar un com si n'havien de matar tres, d'homes. Per això no s'hi trencarien gaire el cap.

La majoria dels caragirats no sabien què feien exactament allà. Només n'estava al cas el seu capítost, el tal Regomir, de pell fosca, i que ara es gratava amb fruïció les patilles espesses que lluia fins al sotabarba.

La resta es preguntaven per què no podien estar saquejant Tarragona com la resta de combatents del bàndol napoleònic en el qual havien lluitat fins feia ben poca estona. Només es contenien per la por de les represàlies brutals del Regomir, de les quals, val a dir-ho, ja havien estat testimonis altres vegades.

Mentrestant, dins del corral, els crits no cessaven.

—Cabró! Gavatx de merda! El mato! El mato! –xisclava el Pere Bargalló donant cops i batzegades a l'aire.

El Josep, aguantant l'equilibri estoicament damunt seu, serrava les dents i intentava evitar els espeternecs del menut pagès, que tenia els braços massa curts per arribar amb els punys a la cara del seu contrincant. Sort en tenia el Josep, perquè, si no, li hauria pogut fer saltar aquelles lents que li permetien distingir les cares dels seus interlocutors i que li havien costat un ronyó i una part de l'altre.

El Llorenç, la tercera ànima d'aquell corral, s'havia mig incorporat i ara seia repenjat a la paret escrostonada. Li havia desaparegut aquella mirada profunda que gastava habitualment substituïda per una d'acollonida, molt probablement per la por que el seu antic amic li hagués trencat el nas. La sang li baixava com un riu per la cara i per la casaca d'oficial francès que l'acreditava com a sergent major dels húsars del general Boussard, enquadrats dins l'Armée d'Aragon del general Suchet.

Quan ja feia una estona que estaven així, el Josep va considerar que aquell panorama s'havia d'anar aclarint i es va decidir a agafar el bou per les banyes.

—Pere, escolta –va dir intentant atrapar algun d'aquells braços bojós que el Pere movia com un escarabat de panxa enlaire.

El seu objectiu era impossible d'aconseguir, però. El Pere continuava debatent-se sense parar esment en allò que li deia el Josep, que, malgrat tot, mantenia la seva actitud conciliadora intacta. Tot plegat va continuar així fins que una puntada de peu gairebé va aconseguir fer moure el Josep un parell de dits de la seva posició més o menys còmoda.

—Pere, collons! –va bramar, llavors, el Josep.

I el Pere es va quedar miraculosament quiet com un poll per uns segons.

—Molt bé. M'escoltaràs? –va continuar el Josep tornant al to de veu de mare auxiliadora d'abans.

De sorpresa, però, el Pere va aixecar el cul de terra amb prou energia per desfer-se de la grapa del bocoi que tenia damunt seu. Pensava:

«a veure si així em trec aquest marrà de sobre i puc matar el fill de puta, gavatx de merda, cabr...». Plaf!

—Escolta'm, hòstia! –va bramar el Josep després d'engaltar-li aquella manotada a la cara que havia sonat amb un plaf tranquil·litzador.

I llavors sí, el Pere va parar quiet. Tampoc és que hagués estat cap cosa de l'altre món, la plantofada, però havia fet el seu efecte. El Josep va parlar d'una manera pausada i sense cridar, com abans de la galtada.

—No és moment de discutir-nos –va agafar aire i el deixà anar de cop-. O, més ben dit, no estem en con-di-ci-ons de discutir-nos, ho entens? Hem de fotre el camp d'aquí. Vens amb nosaltres o et quedes?

—Aquest balparit b'ha trencat el nas! –va interrompre la relativa calma llavors el Llorenç.

—I tu ets un fill de puta traïdor! –va esgargamellar-se el Pere amb una vena com un dit marcada al coll.

—A ba bare ni la bencionis, cabró!

—Prou, collons! Calleu! Tots dos! –va xisclar el Josep. Només llavors els bel·ligerants van callar com un mort-. Molt bé, ara us diré què farem. A tu –va dir assenyalant el Pere-, et deixaré anar i callaràs d'una punyetera vegada. I tu –va continuar assenyalant ara el Llorenç- fes el favor d'explicar a aquest animalot per q...

Bang!

El tret va impedir que el Josep acabés el que estava a punt dir. Havia ressonat fora del corral i va fer que, per mer instint de supervivència, el Josep es llancés tan llarg com era damunt del Pere. El silenci curt després de l'espetec va ser esquerdat per una veu aguda com el xerric d'una pedra d'esmolat.

—Eh! Vosaltres, els de dintre! Ja podeu anar sortint, fills de puta!

—Ves-te'n a la berda, Regobir! –va saltar el Llorenç. El Pere i el Josep es van girar alhora cap a ell.

—Ets home mort, Llorenç! –va tornar-hi aquella veu desagradable de fora-. Quan t'enxampem no et reconeixerà ni ta mare, imbècil!

***

Regomir el Negre va acabar la frase amb una rialla més desagradable i llastimosa que sinistra. Just acabada la rialla, els dos lloctinents del Regomir es van mirar amb els ulls cansats de tot el dia menjant pólvora i es van fer una ganyota d'estranyesa que ho volia dir tot o no volia dir

res. Davant del dubte de què tocava fer a continuació, els dos saltamarges de cara rogenca van descarregar alhora els pedrenyals respectius cap a la massa informe del corral on hi havia els tres homes.

—Idiotes! –va insultar-los el Regomir després dels dos trets simultanis. Ja havia dit més d'una vegada que el que més li tocava els betzos era que els imbècils dels seus homes es prenguessin certes llibertats com disparar sense el seu permís.

***

A l'interior del corral hi va haver un silenci de cripta fins que el Josep va recuperar l'alè i va parlar a tocar de la cara del Pere.

—Perfecte, tu. I ara què fem? –va preguntar-se en veu alta i sense aixecar el cap.

—Lo primer seria que sortissis de damunt meu, que m'estàs esclafant –va proposar el Pere amb la cara vermella com un tomàquet.

El Josep va acceptar el suggeriment amb recança. Va rodolar damunt el Pere cap a un costat per quedar panxa enlaire i descarregar el pes de damunt del seu amic.

—Si et mous, et trenco les cames. Tu mateix –mai s'hauria cregut, el Josep, que hauria d'amenaçar el seu amic de tal manera, però en aquelles circumstàncies tot s'hi valia—. Hem de sortir d'aquí. Com sigui. Alguna idea?

Els tres homes es van quedar un moment pensatius. El Pere, panxa enlaire remugant entre dents. El Josep, al seu costat, fent una llambregada general a la galdosa construcció on es trobaven per descobrir el desllorigador d'aquella situació. El Llorenç, repenjat a la paret i encara ploriquejant per la seva estimada nàpia. Així van passar uns segons d'incertesa fins que el Josep, l'únic que en aquells moments conservava la sang freda, va localitzar una escletxa al fons del corral per on, amb una mica de sort, podrien sortir. Només tenien una possibilitat i ho havien d'intentar. Feia tot just unes hores que havia parlat per última vegada amb el Llorenç i les instruccions havien estat clares.

—Has portat els cavalls, Llorenç? –va xiuxiuejar el Josep.

—Són al bosc d'aquí al darrere, si no han fugit amb els trets. N'he pogut agafar un parell –va confirmar ell fent un cop de cap endarrere.

—I què en fotem de dos cavalls si som tres, cap de mort! Gavatx de merda! Cabronàs amb potes! –aquest era el Pere, que mantenia intacta

la seva mala bava.

—Prou, collons! –va tornar a increpar-lo el Josep—. Compartirem muntura i s'ha acabat!

—Jo, amb aquest imbècil, no hi pujo!

—És que jo no et deixo pas pujar, tap de bassa!

—Cabronàs!

—Balparit!

—Voleu parar? Marxem. Sortirem per aquella esquerra –va dir assenyalant cap al fons del corral—. Aneu tirant. Tu, davant, i tu, darrere.

I els tres homes van començar a desfilar corral endins en el més estricte silenci sense parar esment en res més. Si no s'haguessin trobat en la situació en què es trobaven, de segur que sí que haurien parat esment en les canonades que ressonaven a la llunyania i en els alarits dels soldats napoleònics que tenien ja els dos peus dins el recinte murallat de la ciutat alta de Tarragona, a encara no mil canes d'allà. Era el dia de l'assalt final per part de les tropes bonapartistes a les ordres del general Suchet al bastió més important dels que quedaven per caure del Principat en aquella malaurada guerra contra Napoleó. Era, doncs, un 28 de juny del 1811 d'infausta memòria per als pocs tarragonins que quedarien dempeus després de l'entrada a matadegolla dels francesos a la ciutat.

Capítol 2

Per entendre com el Pere Bargalló, el Josep Mestre i el Llorenç Esteve havien arribat fins al corral enrunat de vora Tarragona en tan penoses circumstàncies, cal remuntar-se a tres anys abans en el temps. Just a un 5 de juny del 1808 en què els tres amics estaven dinant en un els hostals de més anomenada de Vilafranca del Penedès, l'Hostal de la Isabel, a la confluència del carrer dels Ferrers amb el de la Parellada. Exactament a l'anomenat «Cap de Creus», just davant de la botiga del confiter Gras.¹

Cal imaginar-se, doncs, els tres amics asseguts en una de les taules de fusta de roure de l'exterior de l'hostal, l'un al costat de l'altre per ordre de menys a més alçada, o de calés a la butxaca si es prefereix. És a dir, en el mateix ordre en què s'han enumerat. En aquell precís moment degustaven el xai a la brasa especialitat de la casa sota els porxos del lloc. Dinaven en mànigues de camisa al seu racó particular, aquell que la Isabelina, la filla de la mestressa, sabia que els havia de guardar cada dissabte després del mercat. Això és a tocar de la paret de la taverna, entre la bota amb el porró de vi bo i la torreta amb el roser encara florit que exercia de parapet. Eren asseguts de cara al carrer per veure-les passar, com era habitual, i gaudint de la mica d'airet que circulava d'una manera diligent en aquell encreuament de carrers.

De sobte, el Pere es va quedar amb la paraula a la boca i la costella de xai agafada a mig aire. Feia estona que s'havia començat a sentir remor, però, fins que no la van tenir a tocar, no es van adonar de què es tractava.

La Vilafranca del 1800

Dues fileres de soldats a cavall entraven, en aquells moments, dins el seu camp de visió provinents del portal de la Granada. Eren els primers soldats bonapartistes que els desfilarien davant del nas i la estupefacció era clara. Muntaven enfundats amb les armadures lluent, el sabre al cinturó i el cap protegit per un casc emplomallat. Les dues fileres inacabables van anar avançant pel carrer dels Ferrers fins a passar-los a tocar i van continuar avall sense aparentar cap mena de pressa. La corrua de soldats no s'acabava, però. Ocupaven la calçada amb la mirada altiva i indiferents a les mostres d'interès de la totalitat de vianants d'aquell dissabte massa calorós per ser tan aviat del juny. El repic dels cascs dels centenars de cavalls retrunyien entre les parets de les cases.

—*Cuirassiers*² –va mastegar el Llorenç amb bon accent francès i sense ni mirar-los.

—Eh? –li va sortir com un gall, al Josep, que s'havia quedat embadocat.

—Els diuen així: *cuirassiers* –va repetir el Llorenç més fort per damunt del soroll dels cavalls. Havia deixat la costella neta com una patena al plat i ara es furgava la dentadura amb els dits per intentar treure's un tros de xai empenyador.

—I això què vol dir? –va preguntar el Josep rasant-se el clatell.

—I jo què sé? Que duen cuirassa, no? Només sé que els diuen així. Si venen aquests, darrere seu en vindran més –el Llorenç ja havia endevinat, amb aquell comentari, que el seu amic no sabia distingir una cuirassa d'una carabassa.

La poca activitat del carrer s'havia aturat per observar els visitants inesperats. La pudor de bèstia ho omplia tot i es barrejava amb els esbufecs dels cavalls i els clinc-cloncs de les armes dels soldats. Allò era un guirigall de mil dimonis. «Sembla que hagi arribat la Festa Major», va dir-se el Llorenç.

—Cony de gavatxos –va mussitar el Pere–, no tenen altra feina que venir a fotre'ns el dinar enlaire? –i es va quedar amb una costella engrapada com si volgués escanyar-la a mig camí de la boca i amb el cos abalançat cap a la taula.

L'exèrcit francès

—Una altra ronda? –va preguntar el Llorenç buscant on eixugar-se les mans, cosa que va acabar fent en el tovalló que duia com a pitet.

—Doncs foten mitja por –va quequejar el Josep–. I això que són aliats. Almenys és el que diu mon pare.

—Vos res, tu, Pere? –va insistir el Llorenç. Ara ja tenia les mans relativament netes i va aprofitar per descordar-se dissimuladament el primer botó dels pantalons per treure pressió a la panxa.

—Que fotin el camp, vet-ho aquí el que vull, que em posen els pèls de punta –va exclamar el menut del Pere després de deixar definitivament la costella a mig rosegat una altra vegada al plat.

—Ningú vol res? Molt bé. Isabelina, maca, porta'm un altre gotet d'aquest vi tan bo que tens, que aquests badochs no em foten ni cas –va demanar el Llorenç melosament a la Isabelina afegint-hi una picada d'ullet– i les postres!

—Ara mateix, maco. Només faltaria! –i la noieta de pitram espone-rós, que fins llavors també havia estat observant els francesos, va entrar al local per respondre a l'encàrrec.

Després de seguir amb els ulls els darreres amagats sota la faldilla estampada d'aquella mosseta tan simpàtica i ben formada, el Llorenç va poder observar com el Pere havia anat pujant del color vermell al lila i el Josep semblava intentar fer-se una mica més petit al banc on seien. Davant seu anaven desfilant, en columna i en perfecta formació, els soldats napoleònics muntats en els seus cavalls de color pólvora. Semblaven fets tots amb el mateix motlle: bigoti sota el nas, mentó sobresortit, llavis serrats i posat prepotent, tota una declaració d'intencions.

Ja se n'havien vist, de soldats, a Vilafranca, però fins llavors només havien estat patrulles de reconeixement. Potser mitja dotzena que anaven i venien de Barcelona i feien nit a la vila. Allò, però, ja semblava més un exèrcit sencer. En general, tot el tràfec dels francesos havia semblat molt llunyà. Sí, tothom estava al cas que a Barcelona havien ocupat la ciutadella³ i Montjuïc, i que les autoritats locals havien estat comminades a ajudar-los en tot, però fins llavors només havien estat notícies llunyanes, encara que confirmades per comunicacions i marxants.

Laciutadella a la Barcelona actual

—Mon pare diu que hi hem d'estar bé, amb els francesos –va recordar el Josep als seus amics–. Val més, són els amos de mig Europa.

—Doncs mossèn Francisco diu que són el dimoni! –va apuntar el Pere amb cara d'amoïnats.

—Això mateix, Peret! –va exclamar el Llorenç–. Tu ves-te escoltant mossèn Francisco, que aniràs bé. Quin un, mossèn Francisco, per anar donant lliçons!

—Llorenç, no et passis, que el mossèn sempre ens ha tingut *apreci*–va retreure-li el Josep remuntant amb el dit les ulleres fins a l'entrecella.

—Casar-se amb alguna d'aquelles beates que el cuiden tan bé, això és el que hauria de fer, mossèn Francisco. Vet-ho aquí.

Dit això, el Llorenç es va treure el tovalló que li feia de pitet, es va planxar la camisa emmidonada i es va repenjar amb tota la parsimònia a la paret emblanquinada de l'hostal. Un cop ben repapat, va fer una glopada al got de vi que li havia portat la Isabelina.

Mentrestant, el Pere i el Josep encara discutien. Que si estira, que si arronsa, que si el mossèn deia que els haurien de fotre tots a la foguera, segons el Pere, que si, ves, que no et pensis, deia el Josep, que són el millor exèrcit d'Europa i que, segons un ban del capità general, el conde de Ezpeleta, només estan de pas per dirigir-se cap a Portugal. «Ja us podeu barallar tant com vulgueu, que a mi no m'hi trobareu en aquest camp de batalla», va pensar el Llorenç. Aquell vespre hi havia recepció a calcs Vilana i, amb una mica de sort, hi trobaria la vilanovina aquella de qui no li sortia mai el nom però que tenia uns ulls que se'ls menjaria a mossegades. Feia dies que li ballava pel cap, aquella mosseta de cintura de vespa i mirada de guineu. A l'última *soirée* convocada per la governadora li havia fet l'aleta i ella no s'hi havia posat pas malament.

«I, mentrestant, aquest parell d'estaquiots discutint pels gavatzos. Valdria més que no s'hi trenquessin tant el cap i pensessin més a buscar-se unes bones cuixes on descansar. Com si poguessin arreglar el món. Vols dir que no són tan dolents els uns com els altres?», es repetia. Els uns, per corruptes, si no, que ho diguessin a son pare, que tenia tots els funcionaris espanyols comprats, i els altres, uns amorals, com diria el Pere. Llucifer! Exclamava el pageset. «Massa a missa, va aquest nano. Als mossens, com menys cas els facis, millor», es va tornar a convèncer.

—Un pagès de Sant Quintí m'ha dit que cap a Igualada ja s'està organitzant el sometent –comentava, enfurrunyat, llavors, el Pere.

—Ai, Peret, que se't veu a venir! No et deixis enredar que us fotran

el cul com un tomàquet –li va rebatre, desmenjat, el Llorenç.

—Sí, no t'emboliquis amb el sometent, Pere –va confirmar el Josep–. Encara prendreu mal. Ja et dic que són aliats.

—Refia-te'n, Josep! Segons el mossèn, aquesta colla venen per quedar-se amb la nostra terra, violar les nostres dones i matar els nostres fills.

—Aquesta sí que és bona! –va tornar a replicar el Llorenç amb un somriure de dentadura insolent–. Si és així, llavors pots estar tranquil, home: les terres són de ton pare, no tens dona ni en tindràs al pas que vas, i, si no és que ens has d'explicar alguna cosa, de fills tampoc no és que n'hagis pogut fer mai cap.

—És clar, com que tu ets amiguat d'aquesta patuleia, oi? Ja t'està bé –va saltar el Pere amb mala bava.

—No t'embalis, Pere, que el Llorenç ho diu de broma. Oi, Llorenç? –va posar pau el Josep.

—Si en comptes d'anar tant a missa, llegissis una mica més, potser no te l'escoltaries tant mossèn Francisco –va replicar el Llorenç amb indiferència.

—Si jo tingués un pare colgat de calés com el teu, potser també m'haurien enviat a França a fer veure que estudiava com tu, carallot! –va fer el Pere assenyalant-lo amb el dit.

—Pobres francesos. Haurien quedat ben servits –va tornar-s'hi el Llorenç encara repenjat a la paret.

—Va, nois, ja n'hi ha prou –va fer el Josep per acabar la discussió–. Jo me'n vaig cap a la fassina, que segur que mon pare ja m'està buscant feina amb aquesta tropa que ha arribat. Digueu a la Isabelina que, en acabat, ja passaré a pagar.

—Això, això, tu de cara a la butxaca, Josep. No fos cas que es perdés l'ocasió –va retreure-li amb mala llet el Pere.

—Què vols dir amb això, Pere?

—Res, res. Ja t'ho faràs. Cony de comerciants, sempre penseu en el mateix.

—Nano, no hi ha qui t'entengui.

I en aquell moment es va donar per acabada la sessió de retrets. El Josep es va aixecar i va tirar plaça Major avall amb grans gambades amb el Llorenç mirant-se'l de cua d'ull. El Pere va engrapar el seu got de vi i se'l va beure d'un glop. Es va eixugar els morros amb el braç i va fer espetegar el vas a la taula amb un cop sec que no va fer ni tremolar aquella

taula massissa que aguantava el seu disgust del tot indiferent. L'espetic del gest, que s'havia sentit per damunt la remor dels cavalls, va fer girar el cap a un dels oficials francesos que en aquells moments desfilaven davant seu. Aquell mínim moviment va provocar que el Pere mirés cap a una altra banda com buscant qui havia estat el culpable del soroll.

Capítol 3

El Josep Mestre havia sortit disparat plaça Major avall amb els talons que li tocaven el cul i havia trencat pel carrer de la Fruita corrent com una llebre. En aquelles circumstàncies era la manera més ràpida d'arribar a la fassina dels Mestre. Evitava, així, una bona part del camí dels soldats napoleònics, que entraven a Vilafranca en perfecta formació provinents de Sant Sadurní pel carrer dels Ferrers. Igualment l'hauria de travessar per accedir a la fassina, però almenys així s'acostaria al seu destí sense haver de compartir calçada amb els cavalls francesos durant tanta part del trajecte. Coneixent el seu pare, de segur que l'home ja estava donant ordres a tort i a dret a la fàbrica d'aiguardent mentre es cagava en Déu i sa mare perquè el seu fill no era allà traginant botes com el primer.

El Josep mai havia fet el trajecte entre l'hostal i la fassina a tanta velocitat com aquell dia. Feia dies que Don Gaietano Vidal, proveïdor de l'exèrcit a Vilafranca, havia avisat el pare del Josep perquè estiguessin preparats per a l'ocasió i, malgrat això, a ell l'havia agafat amb els pixats al ventre fora de la fassina.

El Josep feia aquestes càbales mentre intentava reprendre l'alè aturat en el punt on el carrer de Graupera i el dels Ferrers es trobaven. A partir d'allà va avançar enganxat a la paret de les cases a un pam de les peülles dels cavalls francesos fins a travessar el recinte murallat pel Portalet i arribar a la vorera contrària de la fassina. Allà es va haver d'aturar perquè no tenia manera de traspasar el carrer. Davant seu continuaven desfilant soldats i més soldats de cavalleria i no tenia més remei que esperar-se. Els tallers de cànem i les indústries de l'aiguardent, negocis que avançaven vent en popa en aquells temps, havien anat ocupant el camí principal entre Vilafranca i Igualada, ja fora la vila closa. Des d'allà, l'aiguardent de la família Mestre iniciava el trajecte fins a Vilanova, on embarcava cap a terres holandeses.

El Josep esperava el seu torn per traspasar el carrer tapant-se el